

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/148/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204559
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrýlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212204559.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrýlovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivce Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36864421, proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 13. februára 2014, č. k. 5C/157/2012-125, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 1 433,76 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 286,75 eur z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, ďalej zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov i § 103, § 104 ods. 2, § 109 ods. 1 písm. b) a § 109 ods. 2 písm. c) OSP.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania. Uzavrel, že pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na základe nesprávneho úradného postupu exekučného súdu alebo na základe nezákonného rozhodnutia exekučného súdu, je tak daná právomoc a príslušnosť súdu prvého stupňa tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom. Námietku žalovaného o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd prvého stupňa ako nedôvodnú. V tomto prípade ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstrániteľný, a ktorý v konaní bol odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti žalovaným do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a žalovaný v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojil. Pokiaľ žalovaný namietal procesné nedostatky žaloby, tak je pravdou, že žaloba mala nedostatky, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ustanovenia § 43 ods. 1 OSP. Žalobca uviedol v žalobe rozhodujúce skutočnosti a z označenia veci bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci svoj nárok odvodzuje. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu nedošlo. Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 2 v čase začatia exekučného konania stanovoval 15 - dňovú lehotu

iba pre udelenie poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom plynula od doručenia žiadosti exekútora súdu, nie od začatia exekučného konania. V žiadnom prípade však táto lehota neplatila pre iné rozhodnutie súdu o žiadosti exekútora, a to ani na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ani na rozhodnutie o zastavení exekučného konania. Pre iné rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia tak platila iba všeobecná povinnosť konať a rozhodnúť o nej v primeranom čase bez zbytočných prieťahov tak, aby to zodpovedalo právu oprávneného na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danom prípade exekučný súd o žiadosti rozhodol 5 mesiacov a 5 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o nej nemožno považovať za prieťahy v konaní, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu - právu, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná a rozhodnutá.

Keďže nárok žalobcu bol nedôvodný už z hľadiska jeho právneho základu, keďže súd prvého stupňa nezistil nesprávny úradný postup v postupe exekučného súdu a ani nezákonnosť rozhodnutia, bolo by tak bezpredmetné zaoberať sa vznikom škody, jej výškou a príčinnou súvislosťou medzi postupom exekučného súdu a škodou žalobcu. Žalobca nepreukázal výšku majetkovej škody relevantnými dôkazmi a na jej preukázanie ani nenavrhol žiaden dôkaz. Táto ani nevyplýva z exekučného spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd prvého stupňa konštatoval, že by ju bolo možné žalobcovi priznať v prípade (samozrejme ak by vôbec preukázal právny základ nároku), že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobca však ani len nenavrhol žiaden dôkaz, ktorý by mal preukázať, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Znalecký posudok č. X/XXXX vypracovaný znalcom doc. I. G. C. D., G.. súd prvého stupňa nepovažoval za dôkaz, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Konštatoval, že vo veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov pôsobiacich na exekučnom súde, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prieťahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejme všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov.

Súd prvého stupňa tiež zamietol ďalší návrh žalobcu na prerušenie konania, nakoľko ho nepovažoval za dôvodný. Aj keď žalobca v tomto konaní už raz podal návrh na prerušenie konania z totožných dôvodov a tento bol právoplatne zamietnutý, súd z dôvodu procesnej istoty napokon rozhodol o ďalšom návrhu žalobcu na prerušenie konania, ktorý zamietol z tých istých dôvodov ako predchádzajúci návrh, keďže nedošlo k žiadnej zmene pomerov.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 151 ods. 2 OSP a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže si ich nevyčísľil a zo spisu mu žiadne nevyplývajú.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ OSP), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 OSP a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods.

1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 OSP, I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 OSP, mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b OSP. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offa, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 OSP a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

V priebehu odvolacieho konania žalobca oznámil, že predložil súdu prvého stupňa do bližšie nešpecifikovaného súdneho spisu (v písomnom oznámení zo dňa 13.06.2014 uvádza „do oddelenia 5C“) originál znaleckého posudku č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014 vypracovaný Znaleckým ústavom R. univerzity v J., ktorým preukazuje výšku vzniknutej škody v príčinnej súvislosti s neprávny úradným postupom súdu s tým, že z dôvodu hospodárnosti tento znalecký posudok nezakladá do každého súdneho spisu (finančná náročnosť, technické a personálne zaťaženie) a na tento odkazuje ako na skutočnosť známu súdu z jeho činnosti.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spíňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 OSP aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 OSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 OSP.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 OSP v spojení s § 156 ods. 3 OSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 OSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 OSP nepriznal z dôvodu, že tieto nešpecifikoval a neuplatnil. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 OSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 OSP) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a) - g) OSP a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f) a g) OSP sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) OSP).

V ustanovení § 14 OSP sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námetka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) OSP. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 OSP). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pôvodne pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Mgr. C. S.. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č. k. 4NcC/462/2012-15 zo dňa 19.10.2012 rozhodol, že sudca Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Mgr. C. S. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tamomšom súdu pod sp. zn. 5C/157/2012. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne o nevyhlásení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci dňa 18.11.2012. Toto vykonateľné uznesenie je v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzná a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávaní veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 OSP aj napriek tomu, že žalobca podal ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom

Slovenskej republiky nedošlo. Odvolací súd z úradnej činnosti zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol uznesením č. k. II. ÚS 551/2013-11 zo dňa 30.10.2013 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde).

Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. OSP vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 OSP žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezáujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 OSP.

Podľa § 114 ods. 2 OSP v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Procesnou povinnosťou súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 OSP treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 OSP patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. V rámci prípravy pojednávania vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 OSP, vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 OSP. Súd prvého stupňa dňa 18.12.2012 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril v lehote 15 dní. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 21.02.2013. Vo veci boli nariadené dve pojednávania, prvé z nich na deň 30.04.2013 bolo následne zrušené z dôvodu potreby rozhodnutia o návrhu žalobcu na prerušenie konania. Ďalšie pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, bolo nariadené na deň 13.02.2014. Na pojednávanie bol žalobca riadne a včas predvolaný, predvolanie prevzal jeho právny zástupca dňa 26.11.2013. Z dátumov je zrejmé, že žalobca mal dostatok času oboznámiť sa s písomným vyjadrením žalovaného k jeho žalobe, a možnosť vyjadriť sa k nemu či už písomne alebo ústne na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný. Nielenže bola zachovaná zákonom stanovená 5-dňová lehota na prípravu pojednávania, ale žalobca mal oveľa väčší časový priestor na túto prípravu, mal možnosť pri nahliadnutí do spisu oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

Dňa 10.02.2014 o 8:25 hod. doručil právny zástupca žalobcu súdu prvého stupňa e-mailom návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, keď žalobca podal podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky. Odvolací súd uvádza, že išlo o druhý obsahovo totožný návrh žalobcu na prerušenie konania, keď o prvom návrhu zo dňa 25.04.2013 bolo právoplatne rozhodnuté uznesením tamojšieho súdu zo dňa 07.05.2013, č. k. 5C/157/2012-66 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.10.2013, č. k. 19Co/446/2013-91. S ohľadom na uvedené odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobcu smerujúcu proti napadnutému rozsudku v časti, ktorou súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci neboli dňa 13.02.2014 dané zákonné podmienky na obligatórne prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a ani fakultatívne prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Otázka či je konajúci sudca z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený, bola v danom prípade vyriešená postupom podľa § 14 a nasl. OSP. V rámci konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo k odkladu vykonateľného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne ako nadriadeného súdu č. k.4NcC/462/2013-15 zo dňa 19.10.2012, ktorým bolo rozhodnuté, že sudca Mgr. C. S. z prejednávania a rozhodovania veci nie je vylúčený. Za týchto okolností postup súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o ďalšom návrhu na prerušenie konania a tiež vo veci samej, je v súlade so zásadou hospodárnosti konania a nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení. Vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu mal právny zástupca žalobcu vo svojej faktickej dispozícii od 14.03.2013 pred začiatkom pojednávania vo veci samej. V tomto smere tvrdenie žalobcu nie je pravdivé.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 OSP pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 OSP po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 OSP. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 OSP v spojení s § 119 ods. 4 OSP. Na strane žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 13.02.2014 zrušiť alebo odročiť. Súd prvého stupňa splnil voči účastníkom konania všetky procesné podmienky na prejednanie veci bez účasti účastníkov konania, preto ak sa právny zástupca žalobcu bez dôležitého dôvodu nariadeného pojednávania nezúčastnil, nedošlo postupom súdu prvého stupňa k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Splnením poučovacej povinnosti podľa § 120 ods. 4 OSP a prejednaním veci na pojednávaní umožnil súd prvého stupňa účastníkom konania zúčastniť sa vykonania všetkých dôkazov a vyjadriť sa k týmto dôkazom aj v súlade s ich procesným oprávnením podľa § 123 OSP. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Žalobcovi nebolo postupom súdu prvého stupňa odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom súdneho spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov, vypočuť si jeho prednesy, prípadne návrhy, označenia a predloženia ďalších dôkazov. Odvoláciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 OSP.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 OSP. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia

a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinnosť 1. júla 2004, zmena vykonaná zákonom č. 215/2007 Z. z. s účinnosťou od 1. septembrom 2007, zmena vykonaná zákonom č. 477/2008 Z. z. a zákonom č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2009, zmena vykonaná zákonom č.508/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. januárom 2011) v znení do 31.12.2012.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v konaní sp. zn. 4Er/1079/2011. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinnou S. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinnej vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 306000562 (EX 11149/2011). Súd prvého stupňa zistil, že ide o exekučného konanie vedené Okresným súdom Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4Er/1079/2011.

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného

rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prietahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prietahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou.

Odvolací súd je toho názoru, že v danej veci možno posudzovať nesprávny úradný postup exekučného súdu len z hľadiska plynulosti konania v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, pretože vyslovenie nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote neprichádza do úvahy. Podľa § 36 ods. 1 Exekučného zákona exekučné konanie začalo dňa 16.06.2011, kedy podal žalobca ako oprávnený návrh na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. V čase začatia exekučného konania bolo toto konanie upravené Exekučným poriadkom v znení účinnom od 01.06.2011 do 17.01.2013, ktorý v ustanovení § 44 ods. 2 stanovoval, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d).

Žalobcom namietaný nesprávny úradný postup súdu ako orgánu verejnej moci, ktorého následkom mu vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, súvisel s rozhodovacou činnosťou súdu. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu tvrdení uvedených žalobcom v žalobe je toho názoru, že žalobcom namietaný nesprávny úradný postup charakterizovaný ako vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, nemožno pod nesprávny úradný postup vôbec podriaďiť. Je nepochybné, že žalobca namietal vady exekučného konania a vady exekučného rozhodnutia. Vady konania a vady rozhodnutia, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie, nezakladajú zodpovednosť štátu za škodu z nesprávneho úradného postupu. Namietaný nesprávny úradný postup svojím obsahom smeruje k protiprávnosti rozhodnutia. V prípade protiprávnosti rozhodnutia je zodpovednosť štátu daná iba v prípade, ak poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy, v danom prípade podania odvolania. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa správne poukázal na to, že žalobca ako oprávnený síce podal proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4Er/1079/2011-12 zo dňa 17.01.2012 o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie odvolanie, ale odvolací súd toto uznesenie potvrdil.

Zákon č. 514/2003 Z. z. stanovuje obligatórne mimosúdne prejednanie nároku na náhradu škody v prípadoch, keď ku škode došlo nezákonným rozhodnutím (§ 7) ako aj nesprávnym úradným postupom (§ 9). Žalobca aj napriek výzvam súdu prvého stupňa v konaní nepredložil žiadnu listinu o vykonaní mimosúdneho prejednania nároku na náhradu škody s príslušným orgánom štátu. Podmienkou podania žaloby na súde je predchádzajúce mimosúdne prejednanie nároku (§ 16). Túto podmienku musí splniť žalobca a splnenie tejto podmienky nie je možné zamieňať s vykonaním dôkazov v procese dokazovania tak ako to žalobca označil v žalobe, keď ako dôkaz navrhol vykonať pripojenie spisu žalovaného k predbežnému prerokovaniu nároku.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Predloženie listinného dôkazu v podobe znaleckého posudku, ktorý mienil žalobca v konaní vykonať, môže byť odvolacím dôvodom iba za splnenia zákonných podmienok podľa § 205a ods. 1 O.s.p., čo v danom prípade nenastalo. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup a ani existencia nezákonného rozhodnutia exekučného súdu. Vzhľadom k tomuto záveru je potom bez právneho významu aj znalecký posudok č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014, ktorý mal žalobca založiť do jedného zo spisov súdu prvého stupňa v priebehu odvolacieho konania. K odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa žalobca tento znalecký posudok nepripojil. Odvolací súd uvádza, že aj v prípade jeho pripojenia, nevykonanie dokazovania oboznámením obsahu tohto znaleckého posudku by vzhľadom na záver súdu prvého stupňa nespôsobilo nesprávnosť napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní obsahu žalobcom podaného odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd konštatuje, že niektoré odvolacie dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsiahol odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.

z.. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi by patrila náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd zistil, že z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú a žalovaný si trovy odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.